

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія
Кафедра соціально-економічних дисциплін

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Основи охорони праці»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
262 Правоохоронна діяльність (правоохоронна діяльність)

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.07.2022 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 26.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-економічних дисциплін
Протокол від 12.07.2022 № 22

Розробник:

Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат економічних наук, Петровська С.А.

Рецензенти:

1. Професор кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник Прокопенко О.Ю.
2. Декан факультету технічних систем та енергоефективних технологій Сумського державного університету, кандидат технічних наук, професор Гусак О.Г.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Основи охорони праці» складена відповідно до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 262 Правоохоронна діяльність (правоохоронна діяльність).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система законодавчих актів, соціально-економічних, організаційних, технічних і лікувально-профілактичних заходів і засобів, які забезпечують працездатність і збереження здоров'я людини у процесі праці. Роль дисципліни полягає у наданні знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Міждисциплінарні зв'язки: Викладання дисципліни «Основи охорони праці» базується на знаннях, здобутих при вивченні дисциплін «Безпека життєдіяльності», «Господарське право», «Цивільне право», «Кримінальне право» та ін. Навчальна дисципліна пов'язана з такою дисципліною як «Трудове право».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

- Суть охорони праці та її правові й організаційні основи.
- Навчання з питань охорони праці та надання першої медичної допомоги.
- Державне управління та органи нагляду за охороною праці.
- Умови праці на виробництві: класифікація, нормування та оцінка.
- Основи фізіології та гігієни праці.
- Основи виробничої безпеки.
- Організація охорони праці на підприємстві.
- Профілактика травматизму та професійних захворювань.
- Економічні аспекти охорони праці.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи охорони праці» є формування понятійного апарату стосовно сучасної суті охорони праці на національному та міжнародному рівні. Привити студентам практичні навички для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у

студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи охорони праці» є набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

1.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- 1) теоретичні основи суті охорони праці;
- 2) нормативно-правові документи у своїй діяльності;
- 3) основні методи збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу;
- 4) принципи організації і функціонування служб з контролю охорони праці;

вміти:

- 1) обґрунтовувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності);
- 2) ефективно виконувати функції, обов'язки і повноваження з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі;
- 3) проводити заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві;
- 4) проводити заходи з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності;
- 5) організувати діяльність первинного виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- 6) відповідно до методичного забезпечення проводити навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу);
- 7) впроваджувати безпечні технології, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування та організація робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці.

1.4. Форма підсумкового контролю екзамен.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3,0 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність і готовність особи розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
	ЗК 2	Здатність застосовувати знання на практиці
	ЗК 9	Здатність дотримуватись заходів безпеки
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК 2	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків, здатність працювати в міжнародному контексті
	ФК 5	Здатність оптимізувати методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1. Суть охорони праці та її правові й організаційні основи

Зміст, поняття, мета, завдання дисципліни «Основи охорони праці» та її соціально-економічне значення.

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці.

Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.

Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.

Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.

Тема №2. Навчання з питань охорони праці та надання першої медичної допомоги

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах та під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.

Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Порядок і вимоги до надання першої долікарської допомоги потерпілим від пожежі, при ураженні електричним струмом, при дорожньо-транспортній пригоді та при травматичному шоці.

Тема №3. Державне управління та органи нагляду за охороною праці

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.

Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Тема №4. Умови праці на виробництві: класифікація, нормування та оцінка

Умови праці як соціально-економічна категорія. Класифікація факторів, що впливають на формування умов праці. Система елементів умов праці. Класифікація умов праці на виробництві. Санітарні норми та їх застосування для аналізу і поліпшення умов праці.

Атестація робочих місць за умовами праці. Оцінювання умов праці.

Засоби компенсації впливу на працівників несприятливих умов праці.

Тема №5. Основи фізіології та гігієни праці

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

Повітря. Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Вентиляція. Види вентиляції. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції. Місцева (локальна) механічна вентиляція.

Освітлення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи. Експлуатація систем виробничого освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення.

Вібрація. Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій.

Шум, ультразвук та інфразвук. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.

Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону. Джерела, особливості і класифікація електромагнітного випромінювання та електричних і магнітних полів. Захист від електромагнітного випромінювання і полів.

Випромінювання оптичного діапазону. Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту від лазерного випромінювання.

Іонізуюче випромінювання. Виробничі джерела іонізуючого випромінювання, класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах.

Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень. Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.

Тема №6. Основи виробничої безпеки

Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.

Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах. Показники вибухо- та пожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.

Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

Електробезпека. Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.

Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи.

Тема № 7. Організація охорони праці на підприємстві

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.

Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.

Тема №8. Профілактика травматизму та професійних захворювань

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Інциденти та невідповідності. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Аналіз і прогнозування травматизму і професійних захворювань.

Мета та завдання профілактики нещасних випадків, професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.

Розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Спеціальне розслідування нещасних випадків.

Тема №9. Економічні аспекти охорони праці

Економічне і соціальне значення поліпшення умов та охорони праці в ринковій системі господарювання. Витрати підприємства на заходи щодо поліпшення умов та охорони праці.

Методика оцінки соціальної та економічної ефективності заходів щодо вдосконалення умов і охорони праці. Економічне стимулювання поліпшення умов і охорони праці.

Європейська модель економічного стимулювання охорони праці.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Нормативна література

1. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 року №332-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Кодекс Цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року №5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992р. №2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.
4. Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 року №4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 року №1105 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
6. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 року №877-V. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
7. Про охорону атмосферного повітря : Закон України від 16.10.1992 року №2707-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>.
8. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 року №1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
9. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 року №2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
10. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 року № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#n465>.

Основна

11. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник [кол. авт.; за заг. ред. д.б.н., проф. Грибана В.Г., к.ю.н. Глуховері В.А.]. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/599/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%9F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%9E%D0%91%D0%9F%D0%9D%D0%9F.pdf>.
12. Голінько В.І., Кірін Р.С., Іконніков М.Ю. Охорона праці в юриспруденції : навч. посіб. Дніпропетровськ : НГУ, 2015. 166 с. URL:

<http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/149252/CD910.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

13. Основи охорони праці : підручник / [М.С. Одарченко, А.М. Одарченко, В.І. Степанов, Я.М. Черненко]. Х. : Стил-Издат, 2017. 334 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1840/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%9D%D0%90%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%A6%D0%86.pdf>.

14. Охорона праці в галузі: навч. посіб. / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білий. К.: ЦУЛ, 2017. 322 с. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/Atamanchuk-P.-S.-ta-inshi-Ohorona-pratsi-v-galuzi.pdf>.

15. Атаманчук П. Основи охорони праці : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 224 с.

16. Грибан В. Охорона праці. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 280 с.

17. Охорона праці та цивільний захист: підручник / за ред. О.Г. Левченка. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 420 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/26895/1/OP_ta_TsZ_pidruchnyk.pdf.

Допоміжна

18. Безпека людини у сучасних умовах: монографія / В.В. Березуцький, Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; за заг. ред. проф. В.В. Березуцького. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/34933>.

19. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності : підручник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 224 с.

20. Васенко В.К., Тереніна О.В. Безпека життєдіяльності та її особливості у правоохоронних органах / В.К. Васенко, О.В. Тереніна // «Право і безпека»: Науковий журнал Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2012.- №1(43). – С.213-217.

21. Добрун А. Альтернативна енергетика та охорона праці: про перспективні відновлювальні джерела енергії / А. Добрун, А. Кулаковський // Охорона праці. – 2016. – № 8. – С. 16-19.

22. Petrovskyi M., Lebedka S., Petrovska S., Ivanov S. Modeling of characteristics of distance relay protection of high-voltage power lines. 2019 IEEE 2nd Ukraine Conference on Electrical and Computer Engineering (UKRCON), July 2–6, 2019: conference proceedings. Lviv, Ukraine, 2019. P. 365-368. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8879795>.

23. Липинський В. Правове забезпечення пожежної безпеки в Україні /

В. Липинський. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 184 с.

24. Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями. Наказ Міністерства соціальної політики України від 14.02.2018 р. № 207.

25. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. №151.

26. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.

27. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.

28. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15.

29. ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.98 р. № 9.

30. НПАОП 0.00-4.35-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.

31. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.93 р. № 132.

32. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 №337 «Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві».

33. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. №994 «Перелік заходів та засобів з охорони праці».

34. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.

35. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".

2. <https://gnmc.kiev.ua> – Офіційний сайт Державного підприємства Головний навчально-методичний центр Держпраці.

3. <https://www.dsns.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби України з

надзвичайних ситуацій.

4. <http://www.fssu.gov.ua> – Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.

5. <http://rada.gov.ua> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України.

6. <https://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання до підсумкового контролю (екзамену)

1. Перерахувати основні законодавчі акти з охорони праці в Україні.
2. Що таке «охорона праці»?
3. Що є правовою основою законодавства щодо охорони праці в Україні?
4. На кого поширюються вимоги Закону України «Про охорону праці»?
5. Назвіть основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
6. Що таке НПАОП і які вони бувають?
7. Назвіть види відповідальності за порушення законодавства з охорони праці.
8. Що включає дисциплінарна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці?
9. Що включає адміністративна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці?
10. Що включає матеріальна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці?
11. Що включає кримінальна відповідальність за порушення законодавства з охорони праці?
12. Види інструктажів з охорони праці.
13. Що таке вступний інструктаж?
14. Що таке первинний інструктаж?
15. Що таке повторний інструктаж?
16. Що таке позаплановий інструктаж?
17. Що таке цільовий інструктаж?
18. Хто і коли повинен проходити стажування або дублювання перед роботою?
19. Перерахувати органи нагляду за охороною праці.
20. Основні способи аналізу виробничого травматизму.
21. Причини виробничого травматизму і професійних захворювань.
22. Причини невиробничого травматизму і методи його попередження.
23. Основні сигнальні кольори знаків безпеки.
24. Що таке протипожежний стан?
25. Шкідливі фактори при пожежах.
26. Основні причини пожеж.
27. Види пожежної охорони.
28. Порядок дій при пожежі.
29. Вплив електричного струму на організм людини.
30. Види травм при ураженні електричним струмом.

31. Що таке фібриляція серця і методи надання допомоги потерпілому.
32. Надання першої допомоги ураженому електричним струмом.
33. Надання першої допомоги при ураженні блискавкою.
34. Надання першої допомоги потерпілому при ДТП.
35. Надання першої допомоги потерпілому від травматичного шоку.
36. Надання першої допомоги потерпілому при утопленні.
37. Надання першої допомоги потерпілому при отруєнні чадним газом.
38. Надання першої допомоги потерпілому при отруєнні отруйними рідинами.
39. Назвіть ступені опіків.
40. Причини летальних випадків від великих опіків.
41. Засоби індивідуального захисту від ураження електричним струмом.
42. Що таке крокова напруга?
43. Засоби пожежогасіння.
44. Вимоги до виробничої санітарії і гігієни праці.
45. Служба охорони праці підприємства.
46. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні права.
47. Органи державного пожежного нагляду.
48. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.
49. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності.
50. Заходи попередження забруднення повітряного середовища на виробництві та захисту працюючих.
51. Що таке ГДК і як за класами небезпеки поділяються шкідливі речовини в повітрі робочої зони?
52. Основні вимоги до виробничого освітлення.
53. Основні вимоги до безпеки при роботі з комп'ютером.
54. Основні вимоги до систем вентиляції.
55. Загальні методи боротьби з вібрацією.
56. Методи та способи захисту від шуму.
57. Вплив іонізуючого випромінювання на організм людини.
58. Засоби індивідуального захисту від шкідливих факторів виробництва.
59. Порядок розслідування нещасного випадку.